

**VLAAMSE
HERALDISCHE RAAD**

JAARVERSLAG 2024

INHOUD

I. OPDRACHT.....	1
II. SAMENSTELLING.....	2
III. RAADSVERGADERINGEN 2024	2
IV. WAPENBRIEVEN 2024	3
V. GEMEENTEWAPENS EN -VLAGGEN	4

I. OPDRACHT

De adviestaken van de VHR zijn vastgelegd in het decreet van 3 februari 1998, gewijzigd bij decreet van 27 april 2007, houdende vaststelling van het wapen van privépersonen en instellingen en gewijzigd bij decreet van 12 juli 2013 betreffende het onroerend erfgoed. Artikel 8/1 van dit decreet bepaalt dat er een Vlaamse adviescommissie voor heraldiek wordt opgericht onder de benaming Vlaamse Heraldische Raad. Het decreet legt volgende taken vast voor de Vlaamse Heraldische Raad:

- Op aanvraag van een belanghebbende privépersoon of instelling kan de Vlaamse Regering – nadat ze de raad heeft geraadpleegd – het recht erkennen om een oud wapen te dragen (artikel 3, §1).
- De Vlaamse Regering kan – nadat ze de raad heeft geraadpleegd – op eigen initiatief een privépersoon of een instelling het recht verlenen om een nieuw wapen te voeren (artikel 4, §1).
- Op aanvraag van een belanghebbende privépersoon of instelling kan de Vlaamse Regering – nadat ze de raad heeft geraadpleegd – het recht verlenen om een nieuw wapen te voeren (artikel 4, §2).
- Om voor de erkenning of verlening in aanmerking te komen, moeten de wapens in overeenstemming zijn met de reglementering vastgelegd door de raad (artikel 5).
- De Vlaamse Regering bepaalt – nadat ze de raad heeft geraadpleegd – de wijze waarop de inschrijving wordt vastgesteld en bijgehouden (artikel 6, §2).
- De Vlaamse Regering bepaalt – nadat ze de raad heeft geraadpleegd – de wijze waarop de erkenning of verlening wordt gewijzigd, opgeheven of ingetrokken (artikel 6, §4).
- De Vlaamse Regering bepaalt – nadat ze de raad heeft geraadpleegd – de wijze waarop de aanvragen worden ingediend, en welke bijkomende documenten eventueel nog bij de aanvraag moeten worden gevoegd (artikel 7, §1).

Het decreet van 28 januari 1977 legde voor het eerst de regelgeving vast inzake de vaststelling van het wapen en de vlag van de gemeenten. Het decreet werd opgeheven bij decreet van 21 december 1994 houdende vaststelling van het wapen en de vlag van de provincies en de gemeenten, dat op zijn beurt werd opgeheven bij decreet van 27 april 2007 houdende vaststelling van het wapen en de vlag van provincies, gemeenten en districten en de Vlaamse gemeenschapscommissie. Dit decreet bepaalt:

- Binnen drie maanden na de ontvangst van de verordening van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, het provincieraadsbesluit, het gemeenteraadsbesluit of het districtsraadsbesluit neemt de Vlaamse Regering, na advies van de Vlaamse Heraldische Raad, een besluit tot goedkeuring daarvan of richt ze tot de Vlaamse gemeenschapscommissie, de provincie, de gemeente of het district een gemotiveerd verzoek om de verordening of het besluit te herzien. Het advies van de Vlaamse Heraldische Raad, wordt bij dit verzoek gevoegd (artikel 3, §3).

Naast de formele taakstelling functioneert de Vlaamse Heraldische Raad als een aanspreekpunt inzake heraldiek in Vlaanderen. De raad verleent bij gelegenheid informeel advies naar aanleiding van uiteenlopende vragen inzake familiewapens en gemeentewapens.

II. SAMENSTELLING

De Vlaamse Heraldische Raad bestaat uit zeven leden met expertise in heraldiek.

De Vlaamse Regering besliste op 9 december 2022 tot hersamenstelling van de raad. Het huidige vierjarige mandaat van de raad ging van start op 1 januari 2023 en loopt tot en met 31 december 2026.

De raadsleden van de VHR zijn:

- Leonard Adriaen
- Jozef Dauwe
- Luc Duerloo, voorzitter
- Brigitte Meijns
- Annelies Somers
- Anne-Laure Van Bruaene
- Valeria Van Camp

Artikel 8/3 van het decreet van 3 februari 1998 houdende vaststelling van het wapen van privépersonen en instellingen, gewijzigd door artikel 12.1.21 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, bepaalt dat het secretariaat van de VHR wordt uitgeoefend door het secretariaat van de SARO.

III. RAADSVERGADERINGEN 2024

In 2024 gingen 9 raadsvergaderingen door, met name op 12 januari, 9 februari, 8 maart, 12 april, 21 juni, 13 september, 11 oktober, 15 november en 13 december.

De vergaderingen van 12 januari, 8 maart, 13 september en 13 december gingen fysiek door. De vergaderingen van 9 februari, 12 april, 21 juni, 11 oktober en 15 november vonden online plaats via Microsoft Teams.

Aanwezigheden raadsvergaderingen VHR 2024:

	12/01	09/02	08/03	12/04	21/06	13/09	11/10	15/11	13/12	Totaal
Leonard Adriaen			x	x	x		x	x	x	6
Jozef Dauwe		x	x	x	x		x	x	x	7
Luc Duerloo voorzitter	x	x	x	x	x	x		x		7
Brigitte Meijns		x		x	x	x	x	x		6

	12/01	09/02	08/03	12/04	21/06	13/09	11/10	15/11	13/12	Totaal
Annelies Somers	x	x	x	x	x	x	x		x	8
Anne-Laure Van Bruaene		x		x						2
Valeria Van Camp	x	x	x	x	x	x	x	x	x	9

IV. WAPENBRIEVEN 2024

Op advies van de Vlaamse Heraldische Raad heeft de Vlaamse Regering in 2024 in totaal 16 wapenbrieven uitgereikt, waarvan 2 erkenningen van een oud wapen en 14 verleningen van een nieuw wapen. Er werden 15 wapenbrieven uitgereikt aan privépersonen en 1 aan een instelling.

Deze wapenbrieven werden ingeschreven in het register onder de nummers 333 tot en met 348.

Nr.	Naam
333	Erik Cyriel Paul Maria Houtman
334	Cedric Frank Pierre Marcel René Goes
335	Yvonne Agnes Georgette Van Parys
336	Jacques Marie Bauduin Joseph Ghysens
337	Gaël Stessens
338	Steven Emory Vincent Van Damme
339	Glenn Janssens
340	Filip Etienne Adilia Grymonprez
341	Johan Billiet
342	Walter Vanhoomissen
343	Stefaan Albrecht Anna-Maria Van de Cappelle
344	Guy Alfons Augusta Walraevens
345	Gaston Antoon Jan Van Linden
346	Luk Van Hove
347	Nathalie Palmyre Noëlla Vanhaelemesch
348	Koninklijke Maatschappij voor Landbouw- en Plantkunde vzw

De plechtige uitreiking van de wapenbrieven door minister Matthias Diependaele vond plaats op 17 mei 2024 in het Museum Hof van Busleyden in Mechelen.

V. GEMEENTEWAPENS EN -VLAGGEN

Het decreet van 27 april 2007 houdende vaststelling van het wapen en de vlag van provincies, gemeenten en districten en de Vlaamse gemeenschapscommissie bepaalt dat gemeentewapens en -vlaggen slechts opnieuw kunnen worden vastgesteld op grond van nieuwe feiten of motieven.

Bij de fusie van twee of meer aangrenzende gemeenten worden de oorspronkelijke gemeenten opgeheven en ontstaat er een nieuwe entiteit. De bestaande wapens en vlaggen van de betrokken gemeenten vervallen. Bijgevolg dient de nieuwe fusiegemeente een gemotiveerd verzoek tot vaststelling van een nieuw gemeentewapen en -vlag in te dienen bij de Vlaamse Regering.

De decreetgever voorziet in dit geval in advisering door de Vlaamse Heraldische Raad.

De Vlaamse Heraldische Raad stelt daarnaast zijn expertise beschikbaar aan de fuserende gemeenten om hen bij te staan in de ontwerpfase en de (voorbereiding van) de procedure tot vaststelling van wapen en vlag. In 2024 zette de Vlaamse Heraldische Raad een begeleidings- en overlegtraject op voor de dertien nieuwe fusiegemeenten die in 2025 van start gaan. De raad stelde ook een sjabloon van zegel ter beschikking die de fusiegemeenten kunnen gebruiken in de periode tussen 1 januari 2025 en het moment van vaststelling van hun nieuwe wapen en vlag.

Bijlage 1: huishoudelijk reglement VHR

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1.

Voor de toepassing van dit huishoudelijk reglement wordt verstaan onder:

- 1° besluit: het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 betreffende de samenstelling, organisatie en werking van de Vlaamse Heraldische Raad;
- 2° decreten:
 - het decreet van 7 november 1990 houdende vaststelling van het wapen, de vlag, het volkslied en de feestdag van de Vlaamse Gemeenschap;
 - het decreet van 27 april 2007 houdende vaststelling van het wapen en de vlag van de provincies, gemeenten en districten en de Vlaamse Gemeenschapscommissie;
 - het decreet van 3 februari 1998 houdende vaststelling van het wapen van privépersonen en instellingen;
- 3° leden: de door de minister benoemde leden van de raad met uitzondering van de voorzitter;
- 4° minister: de Vlaamse minister bevoegd voor onroerend erfgoed;
- 5° raad: de Vlaamse Heraldische Raad (VHR) zoals vermeld in artikel 8/1 van het decreet van 3 februari 1998 houdende vaststelling van het wapen van privépersonen en instellingen;
- 6° SARO: de strategische adviesraad opgericht bij het decreet van 10 maart 2006 houdende de oprichting van de strategische adviesraad Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed;
- 7° voorzitter: de door de minister benoemde voorzitter van de raad;
- 8° schriftelijk: per e-mail (bij voorkeur), per brief, of per fax;
- 9° secretariaat: het secretariaat van de SARO.

HOOFDSTUK 2. VOORZITTERSCHAP

Artikel 2.

§1. Als de voorzitter niet aanwezig is op een raadsvergadering dan wordt de vergadering voorgezeten door het oudste aanwezig lid.

HOOFDSTUK 3. RAADSVERGADERING

Afdeling 3.1. Bijeenroeping

Artikel 3.

§1. De raad legt de raadsvergaderingen per werkjaar in een kalender vast.

§2. Bij hoogdringendheid kan de voorzitter beslissen om een bijkomende raadsvergadering bijeen te roepen. De leden worden hiervan onmiddellijk op de hoogte gebracht.

§3. De voorzitter moet de raad bijeenroepen bij een verzoek dat uitgaat van minstens de helft van de leden van de raad. Dit verzoek moet schriftelijk worden gericht aan de voorzitter, met afschrift aan het secretariaat.

Afdeling 3.2. Uitnodiging en agenda

Artikel 4.

Het secretariaat maakt minstens vijf werkdagen voor de raadsvergadering schriftelijk een uitnodiging voor de raadsvergadering over aan de leden. De uitnodiging vermeldt de datum, de plaats en het uur. In bijlage bij de uitnodiging worden de agenda en de bijhorende documenten (ontwerp verslag, ontwerp adviezen en andere documenten) of de digitale toegang tot deze documenten toegevoegd. In geval van een digitale of hybride vergadering wordt bij de uitnodiging ook de toegang tot het digitale vergaderplatform toegevoegd.

Artikel 5.

§1. De voorzitter stelt de agenda in overleg met het secretariaat op.

§2. De leden kunnen schriftelijk agendapunten voorstellen. Deze agendapunten worden bezorgd aan het secretariaat uiterlijk tien werkdagen voorafgaand aan de raadsvergadering. Omwille van hoogdringendheid kan er, in overleg met de voorzitter, afgeweken worden van deze termijn van tien werkdagen.

§3. De raad stelt de definitieve agenda van de raadsvergadering vast als eerste agendapunt van de raadsvergadering.

Afdeling 3.3. Aanwezigheden

Artikel 6.

§1. Leden die verhinderd zijn om deel te nemen aan de raadsvergadering, delen dit zo spoedig mogelijk mee aan het secretariaat.

§2. Tenzij de raad anders beslist kunnen alleen de hierna opgesomde personen aanwezig zijn op de raadsvergadering: (a) de leden van de raad, (b) de leden van het secretariaat.

Artikel 7.

De aanwezige leden tekenen op de raadsvergadering de presentielijst.

Artikel 8.

De aanwezige leden, die de presentielijst hebben ondertekend, ontvangen presentiegeld en verplaatsingskosten conform het besluit.

Afdeling 3.4. Beraadslaging

Artikel 9.

De voorzitter: 1° zit de raadsvergadering voor; 2° opent en sluit de raadsvergadering, 3° stelt vast dat het vereist aantal leden aanwezig is; 4° vraagt naar eventuele belangenconflicten, 5° leidt de debatten, 6° waakt over de naleving van het huishoudelijk reglement en de toepassing van de regelgeving.

Artikel 10.

De raad kan alleen geldig beslissen als bij de stemming ten minste de helft van de leden aanwezig is. De raad kan echter, als het vereist aantal leden niet aanwezig is, na een tweede oproep en ongeacht het aantal aanwezige leden, op geldige wijze stemmen over de onderwerpen die voor een tweede maal op de agenda staan.

Als het vereist aantal leden niet aanwezig is kan de voorzitter in uitzonderlijke gevallen beslissen om de goedkeuring van een advies via schriftelijke procedure af te handelen. Het secretariaat legt het advies via een schriftelijke procedure voor goedkeuring voor aan de raad.

Artikel 11.

§1. De dossiers van de aanvragen worden door het secretariaat samengesteld. Alleen aanvragen waarin alle vereiste stukken aanwezig zijn, worden aan de verslaggever bezorgd.

§2. Voor elke aanvraag wordt binnen de raad een verslaggever aangesteld. Deze maakt een kort verslag en kan daarbij een beslissing of alternatieven voorstellen.

§3. De overeenstemming tussen de aanvrager en de raad krijgt zijn neerslag in het ontwerp van wapenbrief. Deze tekst identificeert de begunstigde en geeft een beschrijving van het wapenschild.

§4. De raad moet instemmen met het ontwerp van wapentekening vooraleer de wapenbrief kan worden afgewerkt.

§5. De raad streeft ernaar om op de raadsvergadering bij consensus te beslissen. Als de raad geen consensus kan bereiken, wordt beslist bij meerderheid van de aanwezige leden. Bij gelijkheid van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend.

Artikel 12.

§1. Het secretariaat communiceert met de aanvrager en maakt ter goedkeuring het ontwerp van wapenbrief aan de aanvrager over.

§2. Het secretariaat staat in voor de ondertekening van de wapenbrief en voor het bezegelen ervan. Het secretariaat draagt ook zorg voor de inschrijving van de wapenbrief in het wapenregister en voor de publicatie ervan in het Belgisch Staatsblad.

Afdeling 3.5. Notulen

Artikel 13.

Het secretariaat zorgt voor een ontwerpverslag van de raadsvergadering. Dit ontwerpverslag bevat minstens volgende gegevens: 1° de datum, het aanvangsuur en sluitingsuur van de vergadering; 2° de aanwezige en verontschuldigde leden, 3° de vaststelling dat het vereist aantal leden aanwezig is, 4° de agenda, 5° een samenvatting van de beraadslaging per punt zonder vermelding van de namen van tussenkomende leden en 6° de uitslag van eventuele stemmingen.

Artikel 14.

Het ontwerpverslag van de raadsvergadering wordt ter goedkeuring voorgelegd op de volgende raadsvergadering.

De goedgekeurde notulen worden ondertekend door de voorzitter.

HOOFDSTUK 4. ONTSLAG VAN EEN LID

Artikel 15.

Elk lid dat niet deelneemt aan drie opeenvolgende raadsvergaderingen zonder kennisgeving overeenkomstig artikel 7 van het huishoudelijk reglement is van rechtswege ontslagnemend. Nadat de voorzitter het lid gehoord heeft brengt hij de minister op de hoogte van het ontslag.

Leden die zelf ontslag wensen te nemen, doen dit schriftelijk bij de bevoegde minister en brengen zowel de voorzitter als het secretariaat hiervan schriftelijk op de hoogte.

HOOFDSTUK 5. DEONTOLOGIE

Artikel 16.

Een lid dat, bij de behandeling van een onderwerp, van oordeel is een rechtstreeks of onrechtstreeks persoonlijk belang te hebben of van oordeel is dat dit onderwerp zijn ambtelijke bevoegdheid raakt, woont de beraadslaging over het advies en de eventuele stemming ervan niet bij. Het lid meldt dit ten laatste bij aanvang van de raadsvergadering aan de voorzitter.

Artikel 17.

Als een lid van oordeel is dat een ander lid een rechtstreeks of onrechtstreeks persoonlijk belang of professioneel belang heeft bij een besproken onderwerp of dat dit onderwerp de ambtelijke bevoegdheid van dit lid raakt, dan brengt dit lid dit ten laatste bij aanvang van de raadsvergadering ter kennis aan de voorzitter.

De voorzitter brengt dit, met zijn advies, ter kennis aan het betrokken lid.

Als de voorzitter van oordeel is dat het lid een persoonlijk of professioneel belang heeft bij een besproken onderwerp en het lid weigert zich uit de bespreking van het onderwerp terug te trekken, dan vraagt de voorzitter hierover een geheime stemming. De raad sluit het lid bij een gewone meerderheid uit van de bespreking en de stemming over het onderwerp.

Artikel 18.

De leden zijn gehouden tot discretie en integriteit betreffende de werking van de raad.

Artikel 19.

De leden mogen geen publieke verklaringen afleggen die het normale verloop van de door de decreten ingestelde procedures kunnen hinderen of die op de besluitvorming anticiperen.

Artikel 20.

Enkel de voorzitter is woordvoerder van de raad. De voorzitter kan deze opdracht delegeren aan een ander lid of het secretariaat.

HOOFDSTUK 6. DIVERSE BEPALINGEN

Artikel 21.

De raad kan wijzigingen in dit reglement doorvoeren als minstens de helft van de leden akkoord gaan. Over de wijzigingen wordt beslist op de tweede raadsvergadering na het indienen van de aanvraag tot wijziging.

Artikel 22.

De raad en het secretariaat zijn gevestigd te: Havenlaan 88, bus 23, 1000 Brussel.